

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 4.11.2019
COM(2019) 576 final

Doporučení pro

ROZHODNUTÍ RADY,

**kterým se Evropská komise zmocňuje k zahájení jednání o dohodě o spolupráci a
vzájemné správní pomoci v celních otázkách (CCMAA) s Běloruskem**

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

V uplynulých letech došlo k pokroku ve vztazích mezi EU a Běloruskem a dvoustranný obchod se zbožím mezi EU a Běloruskem neustále roste. Evropská unie je pro Bělorusko druhým největším obchodním partnerem, který má téměř třetinový podíl na celkovém obchodu země. Běloruské továrny současně produkují značnou část (odhadem více než 15 %) nezákonných tabákových výrobků, které celní orgány v členských státech EU zabaví. Nezákonný obchod s tabákovými výrobky rovněž stojí rozpočty členských států a EU na straně příjmů odhadem 10 miliard EUR ročně. Nezákonný obchod s tabákovými výrobky také podkopává politiku veřejného zdraví na úrovni EU i členských států, čímž každoročně přispívá k mnoha úmrtím souvisejícím s kouřením. V roce 2013 přijala EU komplexní strategii¹ proti nezákonnému obchodu s tabákovými výrobky, která je stále aktuální². Klíčovým prvkem této strategie je posílení spolupráce s hlavními zeměmi původu a tranzitu. Návrh proto reaguje na potřeby členských států EU a jejich podniků ohledně právního rámce pro spolupráci a vzájemnou správní pomoc v celních otázkách s Běloruskem.

Vzhledem ke specifickým historickým souvislostem je Bělorusko jedinou zemí ve východním sousedství EU a jedinou zemí Euroasijské hospodářské unie, která nemá formální právní základ pro spolupráci a vzájemnou správní pomoc v celních otázkách s EU. Proto je zapotřebí mezinárodní dohoda, která poskytne právní základ pro celní spolupráci, zejména v oblasti bezpečnosti dodavatelského řetězce a usnadnění obchodu, a pro vzájemnou správní pomoc s cílem předcházet, vyšetřovat a bojovat proti porušování celních předpisů. Dohoda s Běloruskem bude vhodným nástrojem pro boj proti celním podvodům.

Vzhledem k celkovému rozvoji vztahů EU s Běloruskem je nyní příhodná doba odstranit tento nedostatek týkající se celních záležitostí ve vnějších vztazích EU se sousedními zeměmi. Iniciativa je v souladu se závěry Rady o Bělorusku z února 2016, ve kterých se uvádí, že ve vhodném kontextu EU zůstává otevřena dalšímu rozvoji vztahů mezi EU a Běloruskem a dalším krokům směrem k posílení politických vztahů a odvětvové spolupráce. Vychází rovněž z politických kontaktů nedávno navázaných v rámci setkání koordinační skupiny EU a Běloruska dne 25. dubna 2019 a návštěvy komisaře Oettingera v Minsku v únoru 2019. Posílení vztahů s Běloruskem je rovněž klíčovým prvkem akčního plánu pro boj proti nezákonnému obchodu s tabákovými výrobky pro období 2018–2022³, jež přijala Komise v prosinci 2018.

Nejedná se o iniciativu v rámci Programu pro účelnost a účinnost právních předpisů (REFIT).

• Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky

Komise uzavřela dohody obsahující ustanovení o spolupráci a vzájemné správní pomoci v celních otázkách se všemi zeměmi východního sousedství, jakož i se všemi ostatními členskými zeměmi Euroasijské hospodářské unie: Ruskem⁴, Arménií⁵, Kazachstánem⁶ a Kyrgyzstánem⁷.

¹ COM(2013)324.

² COM(2017)235 oddíl E.

³ COM(2018)846, položka A.2.7.

⁴ Úř. věst. L 327, 28.11.1997, s. 1.

⁵ Úř. věst. L 239, 9.9.1999, s. 1.

- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Toto doporučení je v souladu s ostatními politikami EU.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právní základ**

Procesněprávním základem budou ustanovení čl. 218 odst. 3 a 4 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU).

Předmět dohody by byl součástí společné obchodní politiky Unie, a proto bude hmotněprávním základem rozhodnutí o podpisu a uzavření dohody článek 207 SFEU.

- **Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)**

Iniciativa spadá do výlučné pravomoci EU (společná obchodní politika) podle článku 207 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU). Zásada subsidiarity se proto neuplatní.

- **Proporcionalita**

Doporučení Komise je v souladu s principem proporcionality.

Mezinárodní dohoda je vhodným a nezbytným nástrojem ke stanovení právního základu pro provádění spolupráce a vzájemné správní pomoci v celních otázkách s třetí zemí rovněž vzhledem k našemu cíli, kterým je celní spolupráce s Běloruskem, jelikož tato země je poslední zemí na východní hranici EU, na kterou se dosud nevztahovala žádná dohoda o clech.

- **Volba nástroje**

Rozhodnutí Rady Evropské unie

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Hodnocení *ex post* / kontroly účelnosti platných právních předpisů**

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Sběr a využití výsledků odborných konzultací**

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Posouzení dopadů**

Cílem dohody je zlepšit uplatňování celních předpisů prostřednictvím spolupráce a vzájemné správní pomoci mezi celními orgány EU a Běloruska.

⁶ Úř. věst. L 29, 4.2.2016, s. 1.

⁷ Úř. věst. L 196, 28.7.1999, s. 46.

Díky souladu pravidel a zahájení komunikace s Běloruskou republikou dojde k pozitivním dopadům.

Očekává se, že zlepšení správného uplatňování celních předpisů a vzájemná správní pomoc a spolupráce v celních otázkách přinesou nepřímý pozitivní dopad mimo jiné, pokud jde o omezování celních podvodů, zejména pašování tabáku, což povede k vyšším příjmům z cel a daní v EU.

Potenciální znění dohody by se po projednání podobalo dohodám, které byly uzavřeny se sousedními zeměmi Běloruska a ostatními zeměmi Euroasijské hospodářské unie, jejímž členem je i Bělorusko a jež sdílí stejný regionální celní kodex.

V souvislosti se vzájemnou správní pomocí je významná část obsahu formální a procesní, takže by návrh znění neměl během jednání projít podstatnými změnami.

- **Účelnost právních předpisů a zjednodušení**

Nejedná se o iniciativu v rámci Programu pro účelnost a účinnost právních předpisů (REFIT).

- **Základní práva**

Toto doporučení je v souladu se Smlouvami a s Listinou základních práv Evropské unie.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Dohoda o celní spolupráci a vzájemné správní pomoci nebude mít přímý dopad na rozpočet EU.

Dohoda bude vyžadovat finanční a administrativní zdroje, aby bylo možné zřídit a řídit smíšený výbor a případné mise a diskuse pro provádění dohody.

Doporučení pro

ROZHODNUTÍ RADY,

kterým se Evropská komise zmocňuje k zahájení jednání o dohodě o spolupráci a vzájemné správní pomoci v celních otázkách (CCMAA) s Běloruskem

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 218 odst. 3 a 4 této smlouvy,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Komise se zmocňuje k tomu, aby jménem Evropské unie zahájila jednání s Běloruskou republikou o dohodě o spolupráci a vzájemné správní pomoci v celních věcech.

Článek 2

Jednání se provádějí na základě směrnic Rady pro jednání, které jsou uvedeny v příloze.

Článek 3

Komise povede jednání v konzultaci s [název zvláštního výboru, který vloží Rada].

Článek 4

Toto rozhodnutí je určeno Komisi.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*